Anatoli Ciucurovschi

Cum să-ţi vezi cartea în librării, în 30 de zile şi mai puţin

Transformă pasiunea pentru scris într-o sursă constantă de venit

Ghid practic de self-publishing

SELF PUBLISHING
www.self-publishing.ro

Copyright

© **2013**, Anatoli Ciucurovschi
eBook coediţie Benefica Internaţional şi Self Publishing
Copyright © 2013, Editura Benefica International şi
Editura Self Publishing.
Toate drepturile rezervate.
ISBN 978-606-93349-9-7
ISBN 978-606-93537-3-8

Self Publishing România este o platformă online dedicată publicării, tipăririi, promovării şi distribuţiei naţionale şi internaţionale a cărţilor autorilor români.
Orice autor care publică la Self Publishing îşi poate vedea cartea în librării în 30 de zile şi mai puţin.
www.self-publishing.ro

Dedicată pasionaților de scris.

CUPRINS

Cu ce te ajută această carte

CAPITOLUL 1 - Self-publishing-ul sau conceptul care a revoluţionat lumea editorială

Self Publishingul şi modelul editorial tradiţional

Diferenţe între cele două modele editoriale

Va dispărea modelul editorial tradiţional?

Scrie, publică, promovează, câştigă

30 de zile şi mai puţin

Cum public?

Câte cărţi pot să vând?

Cum se calculează 70% din preţul unitar al unei cărţi?

Când pot începe?

CAPITOLUL 2 - Pregătirea manuscrisului pentru tipar

Redactează-ţi cartea

După ce ai primit manuscrisul de la redactor

Paginarea

Designul de interior

Rolul designului de interior

Ce faci când primeşti cartea paginată?

Confruntarea versiunii paginate date spre corectură cu noua versiune

Înainte de a începe paginarea unei cărţi / sau câteva sfaturi despre corectură

Felicitări, cartea ta este paginată!

CAPITOLUL 3 - Cum va arăta cartea?

CAPITOLUL 4 - Designul de copertă

CAPITOLUL 5 -Titlul vinde

CAPITOLUL 6 - Impactul textelor de copertă

CAPITOLUL 7 -Bunul de tipar şi recepţia cărţii

CAPITOLUL 8 - O carte fără distribuţie e o carte fără cititori

CAPITOLUL 9 -Promovarea

CAPITOLUL 10 - Carte tipărită, eBook sau ambele?

CAPITOLUL 11 - Despre structura unei cărţi

CAPITOLUL 12- ISBN / CIP / ©copyright / cod de bare

CAPITOLUL 13 - Redactorul de carte, Corectorul, Paginatorul, designerul

CAPITOLUL 14 - Idei de cărţi

CAPITOLUL 15 - Avantajele printului la cerere /POD-ul

CAPITOLUL 16- Împrumutul de carte

CAPITOLUL 17 - Pirateria de carte

CAPITOLUL 18 - Cum stabileşti preţul de vânzare a unei cărţi?

CAPITOLUL 19 - Paginează singur în Word

CAPITOLUL 20 - Câteva sfaturi utile pentru pregătirea eBook-ului

CAPITOLUL 21 -Tipar offset sau tipar digital?

CAPITOLUL 22 -Întrebări frecvente
CAPITOLUL 30 de zile şi mai puţin
ANEXE ŞI RESURSE
Mic dicţionar de specialitate
DESPRE AUTOR

Cu ce te ajută această carte

Această carte se adresează pasionaţilor de scris.

Citind-o vei înţelege mai bine procesul creării, publicării, promovării şi vânzării cu succes a unei cărţi.

Vei afla: cum se creează un titlu care vinde, cum se testează eficienţa acestuia, cum poţi tipări o carte folosind resurse minime, care sunt tirajele recomandate (de la beletristică la carte practică), cum să-ţi promovezi cartea şi cum să-i asiguri o distribuţie cât mai largă.

Dacă eşti la prima experienţă editorială, cartea de faţă îţi va folosi mult mai mult decât unui iniţiat. În primul rând, te va scuti de energia pe care o pierzi căutând un editor pentru cartea ta, ajutându-te să devii propriul editor şi să transformi pasiunea pentru scris într-o sursă constantă de venit.

Vei găsi aici idei şi resurse care te vor ajuta să-ţi suplimentezi veniturile din scris şi să poţi câştiga, din fiecare exemplar vândut, drepturi de până la 70% din preţul cărţii tale.

Acest volum nu este un curs de scriere creativă şi nu oferă reţete despre cum să scrii propriu-zis. Înţeleg că, dacă ai cumpărat cartea, ştii deja să scrii şi intenţionezi să-ţi vezi

cartea în librării în 30 de zile şi mai puţin.

Vorbind despre succesul unei cărţi, e bine să ştii că cele mai multe cărţi publicate eşuează — nu pentru că nu sunt bine scrise — acesta fiind un subiect pe care nu doresc să-l ating aici şi acum, ci pentru că, în realizarea produsului final, creatorii lui (autori sau editori) nu au ţinut cont de toate elementele care să-i asigure cele mai mari şanse de succes.

Dacă vrei să ai succes ca autor, trebuie să-ţi asumi tot ceea ce ţine de succesul cărţii tale, de la design la cum arată cartea tipărită, de la strategia de promovare pe care o aplici la promovarea propriu-zisă, de la distribuţia pe care o accesezi la cererea pe care o generezi pentru titlul tău.

Ca self-publisher nu mai poţi da vina pe un editor care nu te promovează îndeajuns, pentru că tu devii propriul editor.

Citind această carte, sper să câştigi toţi acei ani în care eu am învăţat lucrurile pe care ţi le descriu.

Mult succes!

CAPITOLUL 1.

Self-publishing-ul sau conceptul care a revoluţionat lumea editorială

Self Publishingul şi modelul editorial tradiţional

Conceptul de self-publishing a schimbat lumea editorială oferind o maximă libertate autorilor prin desprinderea acestora de uşile editurilor.

Dacă până nu demult autorul de carte trebuia să-şi găsească o editură care să-l publice, să se lovească de zeci sau sute de refuzuri din partea editorilor, să aştepte luni sau ani de zile până când cineva găsea un buget pentru a-i publica volumul, acest lucru s-a schimbat.

Sau l-a schimbat self-publishingul, l-a schimbat internetul şi, în general, tehnologia digitală. În cele ce urmează, vom detalia fiecare aspect în parte.

S-au pierdut scriitori în tot acest proces editorial clasic? Da. S-au pierdut cărţi bune? Cu

siguranţă. Modelul tradiţional a acţionat ca o selecţie naturală. Nu era de ajuns să scrii, trebuia întotdeauna să cunoşti pe cineva care lucra într-o editură, să te introducă la altcineva, să ţi se citească manuscrisul, să aştepţi şi, apoi, dacă acel cineva nu avea destulă putere de decizie, cartea ta sucomba undeva într-un teanc, alături de alte cărţi ajunse în editură în acelaşi mod.

Evident, nu orice autor are disponibilitatea de a-şi petrece timpul prin cenacluri literare, şedinţe ţinute în restaurante şi temenele făcute celor care aveau putere de decizie în actul publicării.

Probabil că, dacă citeşti aceste rânduri, ai putea să-mi spui că şi azi situaţia a rămas neschimbată în lumea editorială. Şi nu voi putea să te contrazic. În orice editură respectabilă, procesul de selectare a manuscriselor este la fel de greoi, pentru ca la sfârşitul acestei selecţii să se hotărască ce anume, când şi cu ce buget se publică.

În momentul în care, în sfârşit, un autor înţelege că publicarea lui ţine nu doar de cât de talentat este, ci şi de bugetul alocat publicării, el îşi spune: dacă publicarea mea se rezumă la alocarea unui buget, voi participa la acel buget sau îl voi suporta integral.

După ce plăteşte publicarea, lucrurile se

desfăşoară mai repede, cartea este tipărită, iese sub sigla editurii respective, se vinde sau nu se vinde, dar în cele mai multe cazuri nu se mai retipăreşte.

Cum stă treaba cu drepturile de autor? Autorul a primit câteva cărţi din tiraj, calculându-se contravaloarea lui 7%, iar editura a rămas să vândă titlul, dacă se vinde.

După ce autorul îşi epuizează exemplarele de carte, făcându-le cadou cu autograf, se mai poate întoarce la editură sau într-o librărie pentru a-şi cumpăra exemplare pe care le va face din nou cadou.

În cele din urmă, cărţile care nu se vând se întorc deteriorate în depozitul editurii şi, la un moment dat, sunt casate. Acesta este un model de lucru.

Al doilea model este următorul: autorul merge la o editură, plăteşte pentru tipărirea a 300 de cărţi. Editura îi face uneori paginarea, mai rar redactarea şi corectura, câteodată şi coperta cărţii. Tipăreşte cartea şi scoate un mic profit. Apoi, dă autorului cea mai mare parte din tiraj. Şi autorul face ce ştie cu el. Dar şi-a publicat cartea. Este inutil să amintesc că totul se desfăşoară conform dorinţei autorului, dar nu întotdeauna există o analiză editorială, o consiliere de specialitate, şi de cele mai multe

ori autorul nu face cele mai inspirate alegeri, fiind la prima experienţă editorială sau beneficiind de experienţe editoriale asemănătoare.

Modelul tradiţional optimist. Dacă eşti un autor cu potenţial şi editura crede că titlul tău se poate vinde, atunci investeşte în publicarea cărţii tale, în promovarea ei, în distribuţie, va face raportări la intervale regulate, va plăti drepturile de autor de 7%.

Diferenţe între cele două modele editoriale

Modelul editorial tradiţional are la bază un proces selectiv şi anevoios, în acelaşi timp, în care autorul trebuie, în primul rând, să fie acceptat de editură. Adică avem două părţi care sunt într-un permanent raport de inegalitate: autorul şi editura.

Editura îşi pune sau nu logotipul pe cartea ta, consideră că ceea ce scrii este în acord cu politica editorială, cu imaginea ei pe piaţă şi, nu în cele din urmă, cu politica ei financiară.

În modelul editorial de tip self-publishing, autorul devine propriul editor, prin urmare trebuie să se împace cu propriile decizii. Nu

trebuie să convingă pe nimeni altcineva decât pe sine de valoarea a ceea ce scrie, de oportunităţile pieţei, de cât de importantă poate fi cartea pentru public, de tirajul pe care doreşte să-l scoată etc. Şi cine este mai entuziasmat de propria scriitură, dacă nu autorul?

În următorul tabel am făcut o mică paralelă între cele două modele editoriale. În urma unei consultări atente, sper să vă fie mai uşor să luaţi în calcul varianta care credeţi că vi se potriveşte mai bine.

	Modelul editorial tradiţional	Modelul Self-Publishing
Cine pe cine publică	Editura îl publică pe autor	Autorul este — în acelaşi timp — şi editor, prin urmare se autopublică
Procesul de aprobare	Editura hotărăşte ce publică şi ce nu	Autorul însuşi hotărăşte ce anume şi când publică
Investiţia în publicare	Suportată de editură. Suportată de autor. Sau suportată atât de editură cât şi de autor.	Suportată întotdeauna de autor.
Decizii de distribuţie	Le ia întotdeauna editura.	Le ia întotdeauna autorul.
Tirajul minim.	300-500 de exemplare.	Între 1 şi 50 de exemplare.
Decizii de promovare	Le ia întotdeauna editura	Le ia autorul.
Cât durează publicarea de la predarea manuscrisului	Câteva luni, dacă autorul suportă tiparul. Până la un an, dacă investiţia este a editurii. Dar totul depinde de disponibilităţile financiare ale editurii şi de priorităţile acesteia.	Cel mai repede, în 48 de ore. Cel mai târziu, în 30 de zile.
Drepturile de autor.	7% per exemplar vândut, din preţul de raft al cărţii, în sumă brută. Uneori, această sumă este plătită în exemplare tipărite.	Până la 70% per exemplar vândut, din preţul unitar (fără TVA) al cărţii, în sumă brută, sau până la 70% din încasările fiecarui exemplar vândut, în funcţie de canalele de distribuţie.
Decizia de	O ia întotdeauna	O ia întotdeauna autorul, atâta

retipărire a unui tiraj epuizat.	editura.	timp cât doreşte ca titlul lui să se afle la raft.
Viaţa de raft a unei cărţi.	Între câteva luni şi câţiva ani, până la epuizarea tirajului sau a tirajelor.	Nelimitat. Indiferent de volumul de vânzări. Iar prin tehnologia de print la cerere, o carte se poate retipări ori de câte ori există cerere pentru ea

În calitate de autor am cunoscut ambele modele. Am bătut la uşile editurilor. Am aflat cât de talentat sunt. Am aşteptat. Am insistat. În cele din urmă am luat decizia de a suporta cheltuielile primei mele cărţi. Se poate spune că acesta a fost momentul în care am devenit self-publisher. M-am trezit cu multe cărţi frumos ambalate. Am aşteptat apoi să-mi văd cartea în librării. Nu s-a întâmplat. M-am hotărât să o duc eu însumi la vânzare. Cartea s-a vândut în cele câteva librării în care am distribuit-o. Dar, evident, editura era cea care trebuia să încaseze banii. Librarii îmi cereau să transmit editurii să vină şi să-şi ridice retururile (cărţile editurii care au stat prea mult pe raft, fără să se vândă). Până la final am pierdut atât urma cărţilor cât şi a editurii. Totul se întâmpla la sfârşitul anilor '90.

Dacă aţi publicat cărţi în sistemul tradiţional, povestea de mai sus s-ar putea să vi se pară destul de cunoscută, nu prin notorietatea pe care mi-a adus-o prima carte, ci prin scenariul clasic pe care l-am trăit pe propria-mi piele.

Este drept, am fost şi mai sunt încă mândru de prima carte, ca să fiu mai precis, cărţulie. Avea doar 96 de pagini si un format de buzunar. A făcut mulţi ani parte din CV-ul meu şi pot spune că mi-a adus şi primul job de scriitor (copywriter- engl. creator de reclame) într-o agenţie de creaţie.

Va dispărea modelul editorial tradiţional?

Răspunsul este NU. Modelul tradiţional va trăi mulţi ani.Va scoate la lumină cărţi mai bune sau mai puţin bune, autorii vor bate în continuare la uşile editurilor, sperând să îşi consolideze notorietatea prin notorietatea şi prestigiul respectivelor edituri.

Self-publishing-ul va fi în permanenţă o alternativă de luat în considerare la acest model tradiţional şi va scoate la lumină autori pe care editurile tradiţionale or nu îi consideră autori, or nu sunt dispuse să investească în promovarea lor. Ca autor puteţi să vedeţi în self-publishing o mare oportunitate de a vă câştiga independenţa faţă de editurile tradiţionale, iar dacă sunteţi cu adevărat bun, vă puteţi câştiga, în timp, existenţa din scris.

Scrie, publică, promovează, câştigă

Dacă ai scris o carte, public-o. Nimic nu îţi mai stă în cale. Uşile editurilor nu mai există pentru tine, prin urmare nu mai trebuie să aştepţi ca cineva să-ţi accepte cărţile.

Simţi o mare răspundere pe umeri? Mi se pare corect. Vei fi responsabil pentru fiecare cuvânt publicat, pentru fiecare carte, pentru fiecare cititor care va cumpăra cartea sau cărţile tale. De data asta îţi asumi tot ce ai decis să faci public. Pe de altă parte, economiseşti mult timp, iei hotărârile liber, investeşti cât doreşti şi câştigi dacă ceea ce scoţi la vânzare este cerut de public.

Vei avea o concurenţa serioasă. Cu siguranţă. Editurile vor deveni concurentele tale. Autorii lor vor fi concurenţii tăi. Cei care vor hotărî, asemenea ţie, să devină self-publisheri, vor fi concurenţii tăi.

Scrisul este o confruntare, deci trebuie să fii pregătit pentru ea.

30 de zile şi mai puţin

Odată ce cartea ta este scrisă, paginată şi are o copertă, ca self-publisher o poţi vedea în librării în 30 de zile şi mai puţin. Asta dacă este vorba de o carte tipărită pe suport de hârtie.

Dacă alegi să publici varianta e-book, procesul se

poate scurta până la 48 de ore.

Iar timpul pe care l-ai fi pierdut bătând la uşile editurilor, îl poţi folosi acum pentru scris.

Drepturile de autor nu vor mai fi de 7% din preţul de raft, ci vor ajunge până la 70% din încasări. Odată scrisă şi publicată, o carte care are cerere se va transforma într-o sursă de venit pasiv. Altfel spus, îţi poate aduce bani constant, fără ca tu să mai faci ceva pentru ea. Poate doar promovare. Dar, în definitiv, e alegerea ta cum vei gestiona acest proces, în timp.

Cum public?

Procesul de publicare este cât se poate de simplu. Odată ce manuscrisul tău este pregătit pentru publicare, fie că ţi l-ai pregătit singur, fie că ai primit sprijin, respectând cerinţele tehnice pentru cartea tipărită sau pentru cea digitală (cerinţele tehnice sunt diferite), paşii sunt următorii:

1. Îţi faci un cont pe www.self-publishing.ro
2. Apeşi pe butonul Start proiect.
3. Încarci interiorul cărţii;
4. Încarci coperta;
5. Selectezi opţiunile de tipar, adică: formatul de carte, hârtia pe care se va tipări, culoarea de interior, numărul de exemplare pe care le vei tipări (minimul este de 50 de exemplare);

6. Completezi formularele privind informaţiile despre carte;
7. Dai bunul de tipar.
8. Alegi opţiunile de distribuţie: librării virtuale, librării fizice, distribuţie naţională, distribuţie internaţională.
9. Publici.

Felicitări! După ce toate verificările tehnice sunt gata, cartea ta poate fi comandată de cititori. Atât de cei din ţară, cât şi de cei din străinătate.

În panoul de administrare vezi permanent situaţia vânzărilor tale şi sumele pe care le ai de încasat.

Imediat ce ai strâns contravaloarea a 200 de lei, banii ţi se virează automat în cont.

Câte cărţi pot să vând?

Poţi vinde o carte, o sută, o mie, zece mii sau mai multe. Depinde de cât de cerută, căutată şi cumpărată este cartea ta. Dar pentru a te ţine cu picioarele pe pământ, consideră că o vânzare de 1.000 de exemplare, mai ales pentru o carte de debut, este o vânzare de care ar trebui să fii extrem de mândru.

2.000 de exemplare reprezintă o promisiune pentru o carte care are şansa de a deveni bestseller. Iar dacă ai vinde câte 1.000 sau 2.000 de exemplare din

acest titlu, constant, an de an, mai mulţi ani, ai garanţia că ai creat un bestseller.

Cum se calculează 70% din preţul unitar al unei cărţi?

Dacă, să zicem, ai o carte de 200 de pagini, al cărei preţ de raft este de 35 de lei, preţul unitar se calculează împărţind 35 la 1.09, şi în acest fel, prin scăderea TVA-ului de 9% aplicat cărţilor afli preţul unitar: 35lei:1.09=32.11 lei

70% din preţul unitar de 32.11 lei se calculează astfel: 32.11 x 70:100=22,47 lei (suma brută de încasat per exemplar)

Dacă reuşeşti să vinzi un tiraj de 1,000 de exemplare, ai un venit de 22.470 de lei, evident impozabil.

Nu trebuie să-ţi precizez că, la acelaşi tiraj vândut prin intermediul unei edituri tradiţionale, drepturile tale de autor s-ar calcula astfel:

35lei:1.09=32.11 lei (preţ unitar)

32.11 x 7: 100=2,24 lei (sumă brută de încasat /exemplar), iar la vânzarea unui tiraj de 1.000 de exemplare, ai un venit impozabil de 2.240 lei.

Când pot începe?

Dacă volumul tău este gata pentru tipar, poţi începe chiar acum. Însă, pentru mai multă siguranţă, te sfătuiesc să duci această lectură până la sfârşit. Din mai multe motive.

În primul rând, vreau să te asiguri că ai cântărit atent toate opţiunile şi ai un plan bine pus la punct.

Vreau să te asiguri că tot ceea ce ai de făcut pentru publicare este corect.

Vreau să fii sigur de fiecare detaliu al cărţii tale, de la titlu la tirajul pe care îl vei scoate, conform obiectivelor pe care le ai şi bugetului pe care eşti pregătit să-l investeşti.

Şi vreau să mă asigur că îţi maximizezi şansele de a scoate o carte de succes, care nu se va pierde între miile de cărţi publicate în fiecare an!

În cele ce urmează te voi învăţa cum să-ţi faci un plan de lucru şi să-ţi pregăteşti manuscrisul pentru tipar.

CAPITOLUL 2.

Pregătirea manuscrisului pentru tipar

Pregătirea manuscrisului pentru tipar presupune mai multe etape. Este posibil ca în acest moment să fi trecut prin acestea, asta dacă nu eşti la prima experienţă editorială.

Dacă, în schimb, eşti la prima ta carte, atunci trebuie să faci câteva lucruri importante.

Probabil ai citit manuscrisul tău prietenilor, familiei, apropiaţilor şi toţi te-au încurajat să mergi mai departe.

Ai, de asemenea, în minte, imaginea viitoarei tale cărţi. Ştii cam câte pagini va avea, ce format va avea, cum va arăta coperta.

Ziua publicării cărţii tale se apropie.

Redactează-ţi cartea

O carte nu îşi poate urma drumul spre paginare fără a fi redactată. Ce face un redactor? Ca autor eşti saturat de textul sau de textele tale. Ai trecut de zeci de ori prin ele, le-ai citit, le-ai modificat, le-ai şlefuit. De la un moment dat,

concentrându-te pe text, nu mai vezi repetiţiile, greşelile ortografice, de punctuaţie sau stângăciile stilistice. Redactorul de carte va fi pentru volumul tău acea minte odihnită care va descoperi neajunsurile scriiturii şi va interveni pe text pentru a-l corecta şi a-l face mai clar.

Asigură-te că după toată munca pe care ai făcut-o, pe textele tale a intrat un redactor de carte. Nu poţi face totul singur, te asigur.

Aici ai mai multe opţiuni. Dacă eşti un scriitor bun, cu studii de filologie, cu prieteni scriitori, poţi apela la serviciile unui astfel de prieten.

Dacă eşti profesor de literatură, poţi alege un coleg care să-ţi fie redactor de carte.

Dacă nu ai studii de filologie, nu ai fost niciodată un elev de nota 10 la limba română, ai urmat studii economice, tehnice sau de orice alt tip, te sfătuiesc să cauţi un filolog, un profesor de limbă română, care te poate ajuta cu redactarea cărţii tale.

Poţi alege şi un student la litere, cu recomandări, şi care stăpâneşte o limbă română impecabilă să te ajute la redactarea materialului.

Toate variantele anterioare sunt bune şi le poţi considera economice. Adică te vor costa mai puţin decât un redactor profesionist.

Ce are în plus un redactor de profesie (angajat sau freelancer)? Păi ar fi următoarele: un portofoliu consistent de cărţi pe care le-a redactat în timp. Poate avea 5 ani, 10 ani sau 20 de ani de experienţă în domeniul editorial. A lucrat pentru cele mai importante edituri cunoscute de tine. Este de ajuns să citească un singur capitol că să pună un diagnostic scriiturii tale şi să ştie ce faci bine şi ce nu, putând să vină cu un feedback profesionist. Un bun redactor va citi, va analiza, va rescrie propoziţii, fraze, le va face inteligibile, nu va interveni asupra vocii autorului, nu va schimba sensuri, dar va sesiza tot felul de inadvertenţe în text etc. Lista este mult prea lungă, prin urmare îi vom dedica o secţiune specială, privind nivelurile de redactare.

Ador redactorii profesionişti. Întotdeauna vin cu o viziune nouă asupra scriiturii tale şi îţi fac textul mai fluent.

Desigur, tu alegi cu ce fel de redactor să lucrezi. Mi se pare extrem de important să ştii şi ce anume să-i ceri.

După ce ai primit manuscrisul de la redactor

Redactorul face multe sugestii. Un redactor

profesionist va lucra cu ceea ce se cheamă track changes. Şi este bine să te asiguri că ştie să-l folosească. Este o opţiune din Word, prin care tu, ca autor, poţi vedea fiecare modificare pe care acesta a operat-o în textul tău, comentariile pe care le face pe margine, sugestiile pe care ţi le dă, etc. Programul îţi permite, de asemnea, să accepţi sau să respingi sugestiile redactorului, fie că este vorba de o virgulă, fie că este vorba de o refrazare, folosirea unui alt timp verbal sau mai ştiu eu ce observaţie. După ce ai trecut prin tot manuscrisul, urmărind corecţiile făcute de redactor, acceptându-i sau respingându-i sugestiile, vei avea un text nou, mai bun, mai curat, mai clar. Vei recunoaşte foarte repede dacă ai fost mulţumit de serviciul de redactare sau nu. Eu mă entuziasmez de fiecare dată la sugestiile primite de la un redactor profesionist. Asta nu înseamnă că le şi accept pe toate.

Paginarea

Şi la paginare ai opţiuni. Poţi pagina singur, dar ai nevoie de ceva nervi, sau poţi apela la un paginator profesionist. Am să-ţi explic cât se poate de clar cele două variante.

Varianta în care paginezi tu singur necesită o atenţie sporită şi disponibilitatea de a-ţi însuşi câteva noţiuni tehnice. Presupunând că nu ştii să lucrezi într-un program de paginare, astfel încât să livrezi

tipografiei un document gata de tipar, poţi face acest lucru în Word, dar pentru cărţi care nu sunt foarte pretenţioase şi care nu au mai mult de 200 de pagini. Alege să faci asta dacă nu ai un buget de paginare şi dacă vrei să faci economii. Dacă vei urma pas cu pas indicaţiile din capitolul 19, Paginează singur în Word, ai mari şanse de reuşită. Dar ai nevoie de timp. Vei face, probabil, şi multe greşeli. Totul e să le poţi remedia.

Poţi alege varianta de a-ţi pagina singur cartea dacă: nu e o carte cu multe pagini, are interiorul la o culoare, adică negru pe alb, nu are poze sau are foarte puţine, este o carte fără formule şi tabele sau are foarte puţine.

Şi, un lucru important pe care aş dori să-l reţii, trebuie să fii foarte talentat şi să ai un ochi de designer pentru a face o carte să arate bine, paginată fiind în Word. Acesta este un foarte bun program de editare de text, nu foarte ofertant din punct de vedere vizual pentru un interior de carte. Dacă eşti pasionat de originalitatea cărţilor la interior, chiar dacă sunt alb negru, atunci alege varianta paginare profesionistă.

Nu te sfătuiesc să faci singur paginarea dacă vrei să creezi o carte color, o carte cu imagini sau ilustraţii, o carte care să arate deosebit.

Dacă eşti anticalculator, atehnic şi ce mai vrei tu cu a sau anti în faţă, alege un paginator profesionist.

Cât costă un astfel de serviciu. Deşi nu-mi place răspunsul pe care ţi-l dau, aceste este: DEPINDE.

Depinde de numărul de pagini, dacă este o carte alb-negru sau color, de numărul de imagini, tabele şi figuri, de anexe, indice de termeni, bibliografie, dacă imaginile sunt prelucrate şi predate corespunzător etc. Consultă secţiunea de resurse de la sfârşitul cărţii pentru a-ţi face o idee despre costurile de paginare profesionistă.

Designul de interior

A face o carte să aibă un interior deosebit necesită, înainte de paginare, un design de interior. Un paginator nu este în mod obligatoriu şi designer sau grafician. Dacă ai norocul să găseşti un paginator pasionat de design, atunci eşti norocos.

Serviciul de design de interior este o opţiune pe care o ai în orice moment, evident, contra cost.

Paginatorul îţi poate prezenta în orice moment un model de paginare, dar poţi lucra cu el şi altfel. Îi poţi arăta tu o carte sau două sau trei, al căror design de interior îţi place, şi să ajungeţi la un model de paginare care să-ţi placă.

O dată stabilit layout-ul de interior, sau designul de pagină, aşezarea textului se va face foarte repede.

Ţine minte, nu poţi sări etapele. Adică să ai cartea paginată şi să nu-ţi placă, iar apoi să te întorci la designul de interior. Ordinea este: 1. designul de interior (cu alegerea fonturilor, alegerea rangurilor pentru titlu, subtitlu, a textelor de figuri, a paginii de

titlu, a începutului de capitol) 2. paginarea.

Rolul designului de interior

Un cititor nu trebuie să aibă pregătire de specialitate (studii de design) pentru a aprecia un interior de carte, cu alte cuvinte să hotărască dacă îi place sau nu. La fel cum nu are nevoie de studii pentru a aprecia un design de copertă, un design de maşină, de interior de casă, de televizor, de telefon etc.

Designul este atât de prezent în vieţile noastre, încât ochiul face uşor deosebirea între frumos şi urât, între bun-gust şi prost-gust, chiar dacă nu putem să explicăm fenomenul sau cauza pentru care unele obiecte arată mai bine decât altele. Funcţionează asemenea unui sistem binar: place / nu place.

E drept, cele mai multe cărţi le cumpărăm pentru conţinut. Dar dacă scopul tău este să scoţi o carte cu un conţinut bun şi cu un design de excepţie, atunci trebuie să ţii cont de toate aceste elemente. Şi dacă o carte arată neglijenţă în realizare, este posibil să-ţi influenţeze şi percepţia asupra conţinutului care, în momentul alegerii unei cărţi, îţi este necunoscut.

Arată bine = îţi doreşti acel lucru mult = eşti dispus să plăteşti mai mult = inspira mai multă încredere = te satisface = recomanzi şi altora etc.

Ce faci când primeşti cartea paginată?

O, în primul rând te bucuri că munca ta prinde viaţă. Că arată bine. Că nu seamănă cu manuscrisul pe care ai lucrat atâta timp. Ai multe motive de bucurie că scrisul tău nu este doar conţinut, că are şi o formă plăcută pe care o vei înfăţişa cititorului în librării.

Acesta este momentul în care atenţia ta trebuie să fie sporită. În primul rând, trebuie să te asiguri că la paginare nu ţi-a dispărut o propoziţie, o frază sau un fragment mai consistent. Se întâmplă, şi nu de puţine ori.

Dar să luăm lucrurile pe rând.

1. Citeşte *la liber*. Şi cât poţi de relaxat. Şi numai atunci când eşti foarte odihnit. Ce înseamnă să citeşti *la liber*? Înseamnă să citeşti cu atitudinea cititorului care, atunci când pune mâna pe o carte nu se concentrează asupra lucrurilor la care ne concentrăm atunci când redactăm sau corectăm o carte. Citim din plăcerea de a citi, încercând să ne detaşăm de textul nostru, de faptul că l-am scris noi. Neconstrânşi de datoria de a face textul să sune mai bine sau de a descoperi greşeli. Tocmai această libertate faţă de text, detaşare, te va ajuta să descoperi greşeli de literă sau cuvinte despărţite greşit. Poate că vei dori ca un paragraf să fie înaintea unui tabel, şi nu după,

şi să le inversezi. Poţi să descoperi două figuri cu aceeaşi literă sau cifră, să descoperi că un subtitlu are un rang superior, deşi acum ţi se pare că ar fi trebuit să aibă un rang inferior etc. Asigură-te că nu lipseşte nimic din textul pe care l-ai dat spre paginare.

2. După ce ai trecut o dată prin manuscris şi vei avea destule mici corecţii sau modificări, ţi se va întâmpla să descoperi şi acum, după redactare şi paginare, o repetiţie care supără sau o propoziţie care ţi se pare inutilă. Treci prin toate titlurile şi subtitlurile şi asigură-te că sunt corecte. Greşelile din titluri şi subtitluri sar în ochi cel mai uşor. Poate nu ţie, care eşti sătul de text, dar cititorului — da.

3. După titluri şi subtitluri fă verificarea **capetelor de rând.** Asta înseamnă că vei face o nouă trecere prin manuscris şi, unde vei vedea un cuvânt despărţit în silabe, la capăt de rând, asigură-te că e despărţit corect. Sau poate că nu îl vrei despărţit, depinde de situaţie. Programele de paginare nu cunosc regulile de despărţire în silabe, iar paginatorii pot să nu observe sau să nu ştie dacă un cuvânt e despărţit corect sau nu.

4. După ce ai terminat şi cu capetele de rând, verifică atent pagina de titlu, pagina de copyright, header-ele şi footer-ele, iar acolo unde există pagini albe sau pagini de început de capitol, ai grijă să ceri paginatorului să scoată coloncifrul, adică numărul paginii.

5. Un lucru important mai ai de făcut înainte de a da această paginare corectată paginatorului. Asigură-te că ai operat corect şi clar ceea ce voiai să modifici. Paginatorul va urma indicaţiile tale. Dacă ai vrut să scoţi un cuvânt, de exemplu, care avea şi o virgulă după el, trebuie să te asiguri că semnul de corectură folosit indică doar scoaterea cuvântului, nu şi a virgulei. Verifică dacă ai operat corect modificarea, astfel încât paginatorul să înţeleagă exact ce ai vrut să spui. Şi asta se face la fiecare corectură operată. În caz contrar, dacă ai operat greşit, manuscrisul se va întoarce la tine cu greşeala respectivă.

Confruntarea versiunii paginate date spre corectură cu noua versiune

Acum, versiunea paginată se plimbă între tine şi paginator. Ca autor, trebuie să ştii că aşa se întâmplă lucrurile într-o editură. E un proces firesc. Mâncător de timp şi de bani. Cu cât se respectă procesul şi normele de lucru editoriale, cu atât produsul finit este mai bun.

Paginarea anterioară se numeşte paginare 1. După operarea modificărilor de către paginator, vei primi un nou document paginat, pe care îl vei printa, precum şi „paginarea 1“, pe care ai făcut corecturile anterioare.

Confruntarea se face punând cele două paginări în paralel şi trecând prin cele două variante pagină cu pagină.

De fiecare dată când întâlneşti o greşeală în paginarea 1, verifică dacă a fost operată în noua versiune. Aceste versiuni sunt numite de redactorii de carte C1/C2/C3 (altfel spus: corectură 1, 2 sau 3). Vei descoperi că unele observaţii au fost operate corect, unele nu, iar la altele te-ai răzgândit şi ai vrea să te întorci la versiunea anterioară.

Îţi doresc ca, în acestă variantă, să îţi rămână cât mai puţine lucruri de modificat.

Drumul acesta al manuscrisului între tine şi paginator se va face până când nu vei mai găsi greşeli şi vei da „Bunul de tipar".

Acesta este momentul în care paginatorul îţi va da interiorul pregătit pentru tipar, la rezoluţie de tipar. Şi, important: nu uita să ceri fişierul-sursă, cu toate fonturile, imaginile prelucrate, tabele etc. Va veni un moment, peste un an, doi sau mai mulţi ani, când vei dori să scoţi o ediţie revăzută şi adăugită, şi atunci vei porni la drum din nou. Vei putea lucra cu acelaşi paginator sau cu altul, dar ca să nu porneşti de la zero, este bine să ai acest master de paginare.

Obişnuieşte-te să operezi corecturile prima dată pe hârtie, şi nu pe monitorul calculatorului. Lucrul pe un document printat este mai uşor. Şi rezultatul final este mai bun. După ce ai făcut corecturi pe hârtie, poţi intra să le operezi pe documentul electronic. Iar în momentul în care cartea a ajuns la

paginator, corecturile pe care le faci pe hârtie la va opera paginatorul.

A printa versiunile succesive ale unei cărţi, între corecturi, te va ajuta să faci şi verificările de intensitate a pozelor, a graficii sau a intensităţii raster-elor din tabele, dacă te-ai hotărât, spre exemplu, să foloseşti în tabele griul. În acest fel, poţi cere paginatorului să mai prelucreze pozele sau să le modifice intensitatea.

Înainte de a începe paginarea, câteva sfaturi despre corectură

Odată ce aveţi un manuscris terminat, şi înainte de a intra cu el în paginare, trebuie să îl redactaţi şi să îl corectaţi. Oricât de bine scrieţi, şi nu mă refer aici la talentul dvs., un editor de carte, un cap limpede, vede ceea ce autorul, care a trecut prin manuscris de sute de ori, nu mai are cum să sesizeze. Observaţiile şi sugestiile unui editor de carte sunt nepreţuite, am mai spus-o. Acesta poate face observaţii ortografice, ortoepice, de punctuaţie, gramaticale sau stilistice. Recomandarea mea este să predaţi unui redactor de carte specializat un manuscris cât mai curat. Şi când spun curat, spun fără greşeli. Dacă manuscrisul dvs. a fost scris fără diacritice, pe care le-aţi pus ulterior, iar textul este plin de ă-uri, î-uri, ş-uri şi ţ-uri lipsă, redactorului de carte, care se concentrează pe corectarea acestora, îi pot scăpa uşor lucruri mult mai importante pentru un text, cum ar fi: sensul transmis, claritatea unei idei, o observaţie de

structură sau una de logică.

De mult prea multe ori vedem cărţi care pleacă de la autor direct în tipografie, fără să fie redactate de un redactor specializat. Când le răsfoim în librărie, nu ne fac o impresie foarte bună. Şi, de obicei, nu le cumpărăm. Se poate spune că astfel de cărţi arată o lipsă de respect atât faţă de cititori, cât şi faţă de cuvântul scris.

Dacă manuscrisul tău s-a întors din redactare şi este plin de corecturi, este bine ca după operarea acestora şi verificarea fiecărei corecturi în parte, să se mai facă o corectură.

Cu greu găseşti o carte perfectă. Este posibil să găseşti greşeli în orice carte, scoasă de un autor renumit sau de o editură foarte mare.

Când eşti mulţumit de manuscrisul tău redactat, poţi începe procesul de paginare.

Dacă nu îţi permiţi un paginator profesionist, îţi va reveni plăcuta misune de a-ţi pagina singur cartea. Dar dacă îţi permiţi unul, lasă-l pe el. Pentru varianta în care te vei ocupa tu de paginare, să ţii cont de elementele pe care ţi le voi prezenta pas cu pas.

Odată ieşită din paginare, cartea ta arată aşa cum o vor vedea şi cititorii tăi. Procesul de finisare continuă. Poţi vedea şi acum mici scăpări de redactare, o virgulă lipsă, un cuvânt despărţit greşit. Dar verificarea în acest stadiu se face diferit de redactarea propriu-zisă. Vei trece prin carte de

câteva ori. O dată o vei citi cap-coadă şi te vei concentra pe toate aspectele care îţi sar în ochi. De la greşeli de literă la virgule, de la titluri la subtitluri, de la dimensiunea fonturilor la capetele de rând, de la spaţiile lipsă la spaţiile libere în plus etc.

Acordă o atenţie sporită primelor pagini ale cărţii, unde se folosesc de obicei fonturi mari. O greşeală pe pagina de titlu este inadmisibilă, dar nu imposibilă. Chiar dacă sunt câteva cuvinte scrise foarte mare, e foarte uşor să îţi lipsească o căciulă la un ă sau o virgulă sub un ş.

Întrucât mi-am petrecut cel puţin doi ani făcând corectură de literă şi mulţi ani dând „bun de tipar“ pe tot felul de texte, am învăţat câteva lucruri preţioase, pe care aş dori să ţi le împărtăşesc şi ţie:

1. Citeşte titlurile şi subtitlurile prin silabisire. Citeşte-le cu voce tare şi încearcă să conştientizezi pronunţarea fiecărei silabe şi a fiecărei litere. Exemplu: Ci-teş-te ti-tlu-ri-le şi sub-ti-tlu-ri-le prin si-la-bi-si-re. Vei vedea că această tehnică este foarte productivă, mai ales când citeşti texte scurte sau texte care au fost scrise fără diacritice şi apoi le-ai pus diacritice.

2. Chiar dacă nu îţi dai seama, de obicei citeşti prin fotografiere. Un text scris greşit îl poţi citi corect pentru că mintea ta este obişnuită să recompună corect cuvântul, să îl

recunoască fără a mai fi nevoie de o atenţie specială. Silabisind şi conştientizând pronunţarea cuvintelor, vei descoperi greşelile care, altfel, pot rămâne în text, iar o minte odihnită şi relaxată le va vedea foarte repede.

3. Dacă mai ai o „pereche de ochi“ care să facă verificările acestea va fi foarte bine.

4. Foloseşte această tehnică şi pentru copertă şi, când vei ajunge să-ţi promovezi cartea, pentru comunicatele de presă.

5. Nu face astfel de verificări când eşti obosit. Mi-am făcut un obicei din a scrie noaptea. Dar cel mai sănătos obicei însuşit este că nu dau niciodată „bun de tipar“ după ora 3 după-amiază. Prefer să fac asta dimineaţa, indiferent de cât de mare este graba unui client sau a unui autor.

Felicitări, cartea ta este paginată!

Adevărul este că lucrurile nu se desfăşoară întotdeauna în această ordine, şi nici linear. Multe

lucruri sunt dezvoltate în paralel. În timp ce cartea este în paginare, poţi lucra la copertă. Pe mine mă inspiră mai mult să am întreaga carte în minte şi să mă preocupe foarte mult felul în care arată coperta, dedicându-mă realizării acesteia.

Sunt în stare să încep o carte cu designul de copertă. Şi să lucrez la el şi să-l modific câteva luni de zile bune. Una peste alta, un alt element care mă inspiră în construcţia unei cărţi este cuprinsul. Voi avea grijă ca până ce voi termina de scris cartea să ating tot ce mi-am propus în cuprinsul acesteia.

CAPITOLUL 3

Cum va arăta cartea?

Un autor ştie aproape întotdeauna cum ar vrea să arate cartea pe care o va publica.

Alegerea formatului unei cărţi (adică a dimensiunii acesteia) este foarte importantă, pentru că, odată ce ai paginat şi corectat cartea, nu îţi doreşti să mai reiei procesul de la început.

Alegerea formatului trebuie să fie mai ales o decizie strategică. De această decizie ţin felul în care vrem să arate cartea, costurile totale de producţie (redactare, corectură, paginare, design de copertă + tipar) pe care aceasta le va genera şi, nu în cele din urmă, profitul pe care îl poate aduce alegerea unui format sau a altuia.

Evident, trebuie să ştii care este formatul de carte pe care îl vei scoate înainte de a ajunge cu cartea în paginare. Nu poţi alege formatul după ce paginezi cartea, fiindcă paginarea se face în funcţie de formatul ales.

De fapt, nici un paginator nu se apucă de paginat până nu îi spui care este formatul pe care l-ai ales, care este oglinda paginii, adică suprafaţa pe care o ocupă textul pe pagină, sau, mai precis, dreptunghiul de text.

Într-o librărie vei găsi toate varietăţile de format de carte, dar nu e greu de realizat că fiecare dintre

acestea generează costuri de producţie diferite. Formatele atipice sunt întotdeauna mai scumpe decât cele standard, cărţile legate sunt mai scumpe decât cele broşate. Formatele mari sunt mai scumpe decât formatele mici. Dar, trecând de partea de costuri, trebuie să ţineţi cont de formatele acceptate de distribuitorui şi librari, cei care le pun în raft, le ambalează sau le expediază cititorilor.

Ţi-a plăcut preview-ul? Citeşte cartea.

Acest preview gratuit a fost oferit de Self Publishing.

www.self-publishing.ro

DESPRE AUTOR:

Anatoli Ciucurovschi este specialist în marketing si publicitate şi are o experienţă de peste 15 ani în domeniul editorial.

A fost pe rând Copywriter, Senior Copywriter şi Group Creative Director pentru cunoscuta agenţie de publicitate Saatchi & Saatchi.

În prezent scrie, oferă consultanţă editorială şi este Director Editorial al Self Publishing România, platformă online dedicată publicării, tipăririi, promovării şi distribuţiei naţionale şi internaţionale a cărţilor autorilor români. Orice autor care publică la Self Publishing îşi poate vedea cartea în librării în 30 de zile şi mai puţin. **www.self-publishing.ro**